

קורס שיקום רצפת האגן אנורקטלי

תאריכים: 23, 22, 21, 16, 14, 12 – יוני 2022

רקע:

תסמיני הפרעה תפקודית של רצפת האגן הינם שכיחים ומולטיפקטוריאליים. הפרעות תתכנה במסלולים העצביים התחושתיים והמוטוריים, בשרירים המשורטטים והחלקים, בחיבור השריר לעצם ובגידים באגן. לפיכך, אבחון ההפרעות והטיפול בהן הינו רב תחומי. ברצפת האגן מצטלבות מערכת העיכול והמערכת האורוגניקולוגית. לרצפת האגן תפקיד מרכזי בתהליכי ההתרוקנות, נקיטת צואה ותפקוד מיני וכן מתפקדת כנקודת חיבור בין חלק הגוף העליון והתחתון.

במוקד הטיפול השמרני בהפרעות בתפקוד רצפת האגן נמצאת הפיזיותרפיה. במחקרים מבוקרים נמצא הטיפול הפיזיותרפי יעיל בשיפור תסמיני הפרעה תפקודית של רצפת האגן, וכך משפר את איכות החיים. הטיפול הפיזיותרפי יעיל הן כטיפול מניעתי והן כטיפול מכוון בעיה, הן בטווח הקצר והן בטווח הארוך.

במהלך הקורס נתמקד בחלק הרחוק של מערכת העיכול ובקשר הפיזיולוגי והפתולוגי הסבוך שלו לרצפת האגן.

הקורס יקנה למשתתפים ידע מתקדם באנטומיה (כולל זיהוי שרירי האגן), פיזיולוגיה ופתו-פיזיולוגיה של העיכול, נקיטת צואה והתרוקנות.

בקורס יילמדו פתולוגיות שכיחות כגון: עצירות, אי נקיטת צואה, מחלות פרוקטולוגיות שכיחות, וצניחות אחריות של איברי מערכת העיכול.

במהלך הקורס יילמדו טכניקות לאבחון וטיפול בחולים עם הפרעות באגן האחורי, טיפול מתקדם בעצירות, באי נקיטת צואה ובכאב ממקור אחורי, ביופידבק, טיפול מנואלי, חינוך החולה, טיפול תחושת, התנהגותי וגירוי חשמלי.

מטרות:

משתתפיות הקורס ילמדו לבצע בדיקה אנו-רקטלית, לאבחן ולטפל בבעיות השכיחות ובסיומו:

- יבינו את הסוגיות האתיות הקשורות לבדיקות.
- יוכלו לבדוק בדיקה אנורקטלית ללא הסבת כאב לנבדק/ת.
- יוכלו להעריך כוח, חוזק, יכולת חזרה, קורדינאציה ומודעות קולורטקלית של כוץ שרירי רצפת האגן ולהעריך שלמות האנוס והפרינאום.
- ילמדו טיפול תחושת
- ילמדו לבדוק קיום אזורי א-סימטריה, אטרופיה, כאב, עליה או ירידה ברגישות, הצטלקות, גודל וטונוס של השרירים הפרינאליים ולהעריך כוץ רפלקסיבי בשיעול.
- ילמדו לאבחן הצטלקויות, ירידה בתחושה ושינוי בטונוס באזור האנוס והרקטום ויכלו לאבחן גורם אפשרי, הדורש הפנייה למומחה.
- יוכלו לאבחן צניחה אנורקטלית.
- יוכלו להבין תוצאות בדיקות עזר הנוגעות לתפקוד אנורקטלי.
- יוכלו לתכנן טיפול, כולל צורך בהפניה למומחה.

קהל יעד:

הקורס מיועד לפיזיותרפיסטים מוסמכים עם רישיון של משרד הבריאות בוגרי קורס שיקום אורוגניטלי.
(עדיפות לבעלות ניסיון של שנתיים לפחות).

היקף הקורס: היקף הקורס 45 שעות אקדמאיות. (3 מפגשים של 7 שעות ועוד 3 מפגשים של 8 שעות)

מספר משתתפים: פתיחת הקורס מותנת במינימום של 18 משתתפים. ומוגבלת במספר של 20 משתתפים.

מקום: הקורס יתקיים בבית הספר לפיזיותרפיה מרכז הרפואי שמיר (אסף הרופא)

תאריכים: 2022 12, 14, 16, 21, 22, 23 – יוני

שעות: מפגשים ראשון, שלישי ורביעי – 08:00-15:00

מפגשים שני חמישי ושישי – 08:00-16:00

עלות למשתתף: עלות לחבר 3,000 ₪

עלות ללא חבר 3,400 ₪

תנאים לקבלת תעודה:

- חובת נוכחות של 100% מהמפגשים
- תרגול מעשי וניתוח מקרים בכיתות הלימוד. המשתתפים יציגו עבודה קבוצתית בסוף הקורס, שתכלול מקרה קליני, מחקר קצר או סקירה מעודכנת של נושא שהוצג בקורס.
- מעבר מבחן בסוף הקורס.
- עמידה במטלות הקורס.

מרצה / מרצים עיקריים: הקורס יועבר בעיקרו על ידי ד"ר מרק ברגאבל והפיזיותרפיסטית נורית זבולון.

הגב' נורית זבולון

בוגרת תואר ראשון מאוניברסיטת בן גוריון משנת 1986, ותואר שני מאוניברסיטת חיפה משנת 2017.
פיזיותרפיסטית בעלת 34 שנות ניסיון.

עבדה כ-18 שנה בתחום המוסקולוסקלטלי ואת עיסוקה בתחום רצפת אגן החלה לפני 16 שנים (משנת 2005).
אחראית על הפיזיותרפיה ביחידה לרצפת האגן במרפאת נירו-גסטרואנטרולוגיה בתל השומר וכן בקליניקה פרטית.
מרצה ומדריכה ברמה על-בסיסית בתחום רצפת האגן.
חברה בוועדת ההיגוי הישראלית לבריאות האישה.

ד"ר ברגאבל

גסטרואנטרולוג – ניהל את מכון הגסטרו בבית חולים קפלן (עד 2003).
 הקים וניהל את היחידה לרצפת האגן הראשונה בארץ בבית חולים שיבא תל השומר (עד 2019).
 כיום מנהל את היחידה נירוגסטרו ורצפת האגן בבית חולים "לניאדו" ובעל קליניקה הפרטית בקרית אונו.
 מרצה בתחום רצפת האגן בקורסים בארץ ובחו"ל ולאחרונה הקים מרכז לרצפת האגן הראשון מסוגו ביאנגצו, סין.

תכנית הקורס:

תאריך	שעות	נושא	מרצה
מפגש ראשון 12.06.22	08:00-08:30	פתיחת קורס	ד"ר באר-גבל
	08:30-09:00	מבוא	ד"ר באר-גבל
	09:00-10:00	אנטומיה של רצפת אגן אחורית (posterior compartment))	ד"ר באר-גבל
	10:00-10:15	הפסקת קפה	
	10:15-12:00	פיזיולוגיה של התרוקנות ושליטה	ד"ר באר-גבל
	12:00-13:30	בדיקה קלינית רפואית של רצפת אגן אחורית	ד"ר באר-גבל
	13:30-14:00	הפסקת צהריים	
	14:00-15:00	דיספונקציות של רצפת האגן Normal; hyper; hypo activity	ד"ר באר-גבל
מפגש שני 14.06.22	08:00-08:30	סיכום ושאלות	ד"ר באר-גבל/ נורית זבולון
	08:30-10:30	ראיון המטופל	נורית זבולון
	10:30-10:45	הפסקת קפה	
	10:45-12:45	בדיקה חיצונית ופנימית (תאוריה)	נורית זבולון
	12:45-13:15	הפסקת צהריים	
	13:15-14:00	צורות רישום סוגי טיפול	נורית זבולון
	14:00-15:00	תיאור מקרים	נורית זבולון
	15:00-16:00	תרגול מעשי	נורית זבולון מירי רווה/ הדר לוי
מפגש שלישי 16.06.22	08:00-08:30	סיכום ושאלות	
	08:30-10:00	עצרות:	ד"ר באר-גבל
		פתו פיזיולוגיה, אפידימיולוגיה, קליניקה, בדיקות תפקודיות, טיפול רפואי	
	10:00-10:15	הפסקת קפה	
	10:15-11:30	שיטות אבחון:	ד"ר באר-גבל
		אבחנה ע"י הדמיות	
		אבחנות תפקודיות	
	11:30-13:15	Dyssynergic Defecation	נורית זבולון
		דרכי טיפול עצרות	
	13:15-13:45	הפסקת צהריים	
13:45-15:00	תרגול מעשי	נורית זבולון מירי רווה/ הדר לוי	
08:00-08:30	סיכום ושאלות	ד"ר באר-גבל	
08:30-08:45	תת פעילות של רצפת אגן - המשמעות	ד"ר באר-גבל	

ד"ר באר-גבל	Fecal Incontinence אפידימיולוגיה קליניקה, סיבות עיקריות	08:45-10:15	21.06.22
	הפסקת קפה	10:15-10:30	
ד"ר באר-גבל	בדיקות אבחנתיות	10:30-11:00	
ד"ר באר-גבל	טיפול רפואי התערבות פולשנית זעירה וניתוחים	11:00-11:45	
ד"ר באר-גבל	צניחות רצפת אגן	11:45-13:15	
	הפסקת צהריים	13:15-13:45	
ד"ר נואית ענבר	אתיקה בטיפולי רצפת אגן	13:45-15:00	
נורית זבולון	סיכום ושאלות	08:00-08:30	מפגש חמישי 22.06.22
נורית זבולון	Fecal incontinence - דרכי טיפול	08:30-10:30	
	הפסקת קפה	10:30-10:45	
נורית	טיפול ביופידיבק לטיפול מנומטריה	10:45-12:30	
נורית זבולון	הפסקת צהריים	12:30-13:00	
נורית זבולון/ מירי רווה/ הדר לוי	תרגול מעשי + תיאור מקרים	13:00-16:00	
	סיכום ושאלות	08:00-08:45	מפגש שישי 23.06.22
ד"ר בארגבל	פרוקטולוגיה - טחורים, פיסורה, פיסטולה, אבסס	08:45-10:00	
	הפסקת קפה	10:00-10:15	
נורית זבולון	מבחן	10:15-11:00	
נורית זבולון	תיאורי מקרים	11:00-13:00	
	הפסקת צהריים	13:00-13:30	
נורית זבולון/ מירי רווה/ הדר לוי	תרגול מעשי	13:30-14:30	
נורית זבולון / ד"ר באר-גבל	סיכום הקורס	14:30-16:00	

• התוכנית אינה סופית וייתכנו שינויים

הקורס מוגש לגמול השתלמות:

אין העמותה מתחייבת כי הקורס יאושר לגמול השתלמות.
אישור לפתיחת הקורס הוא זמני בלבד ורק הופעתו ב"אלפון קורסים מאושרים" מעידה על הכרתו כקורס המזכה את בוגריו בגמול השתלמות.

* העמותה עושה את מרב המאמצים לשמירה על בריאותכם ובריאות משפחתכם, קורס המעשי מותנה בהנחיות משרד הבריאות בעקבות התפשטות הקורונה ויעבר בהתאם להנחיות. כל המשתתפים ינהגו בהתאם להנחיות השעה. נדרשת אחריות אישית מצד כל משתתף לשמור על בריאותו ובריאות שאר המשתתפים ואין העמותה אחראית על הדבקות במחלה שתיגרם למשתתף בתקופת הקורס.

* במהלך הקורס המעשי תוצב עמדת שתיה חמה (מזון באחריות המשתתפים).

* לזכאים תשלח תעודה באימייל בפורמט PDF

ביבליוגרפיה:

References (partial list) by NURIT ZVULUN

1. Female Pelvic Floor Disorder : J.Thomas Benson; 1992
2. Women s Health: R.Sapsford; 2006
3. Pelvic Floor Re-education: Kaven Baessler; 2008
4. Evidence-Based Physical Therapy for the Pelvic Floor: Kari Bo;2007
5. Therapeutic Management of Incontinence and Pelvic Pain: Jeanette Haslam; 2008
6. The Pelvic Floor: Beate Carriere; 2006
7. Recent Advances in Functional Anorectal Disorders: Adil Bharucha; 2011
8. The Physiology of Human Defecation: Somnath Palit;2012
9. Sacral Reflexes : Physiology and Clinical Application; Eva-Maria Uher; Dis Colon Rectum ;1988
10. Female Pelvic Floor Anatomy: The Pelvic Floor, Supporting Structures, and Pelvic Organs :Sender Herschorn;2004.
11. Management of Disorders of The Posterior Pelvic Floor : Loren Berman ;2005.
12. Biofeedback for pelvic floor dysfunction in constipation: G Bssotti;2004
13. Randomized Controlled Trail of Biofeedback, Sham feedback, and Standard Therapy for Dyssynergic Defecation: S Shatish; 2007.
14. The Role of the Levator Ani in Evacuation, Sexual Performance and Pelvic Floor Disorders: A Shafik;2000.
15. Rehabilitation of the short pelvic floor 1:Background and patient evaluation: M P Fitzgerald;2003.
16. Rehabilitation of the short pelvic floor2: Treatment of the patient with the short pelvic floor: M P Fitzgerald;2003.
17. Perspective on Physical Therapist Management of Functional Constipation: Susan E George, Diane F Borello-France;2017
18. Management of Fecal Incontinence: Heidi W Brown;2020
19. Efficacy of Biofeedback Therapy in Clinical Practice for the Management of Chronic Constipation and Fecal Incontinence: Colleen H Parker;2019
20. Biofeedback for Pelvic Floor Disorders: Melissa Hite;2021
21. A Practical Guide to Biofeedback Therapy for Pelvic Floor Disorders Narayanan S.P; 2019
22. Pelvic Floor Rehabilitation in the Treatment of Fecal Incontinence Scott K.M; 2014
23. Physiotherapy for Prevention and Treatment of Fecal Incontinence in Women—Systematic Review of Methods: Mazur-Bialy A.I; 2020
24. Pelvic floor rehabilitation for defecation disorders: R. Bocchini;2019

Partial list of relevant books used by Dr Ber-Gabel Marc

1. The Pelvic Floor Mar 14, 2006 by Beate Carriere and Cynthia Markel Feldt
2. Evidence-Based Physical Therapy for the Pelvic Floor: Bridging Science and Clinical Practice, 1eAug 10, 2007 by Kari Bo Professor PT PhD and Bary Berghmans PhD MSc RPt
3. A Headache in the Pelvis, a New, Revised, Expanded and Updated 6th Edition: A New Understanding and Treatment...Mar 1, 2012 by David Wise and Rodney Anderson
4. The Overactive Pelvic FloorDec 2, 2015 by Anna Padoa and Talli Y. Rosenbaum
5. Pelvic Floor Ultrasound: Principles, Applications and Case StudiesApr 7, 2015 by Lewis Chan and Vincent TSE
6. Pelvic Floor Re-education: Principles and PracticeOct 20, 2008 by Kaven Baessler and Bernhard Schüssler
7. Pelvic Floor Dysfunction: A Multidisciplinary ApproachOct 20, 2008 by G. Willy Davila and Gamal M. Ghoniem
8. The Female Pelvic Floor: Function, Dysfunction and Management According to the Integral TheoryDec 1, 2010 by Peter E. Papa Petros

9. Pelvic Floor Disorders, 1eApr 30, 2004 by Alan Bourcier and Edward McGuire
10. The Pelvic Girdle: An integration of clinical expertise and research, 4eNov 23, 2010 by Diane G. Lee BSR FCAMPT CGIMS
11. Practical Pelvic Floor Ultrasonography: A Multicompartmental Approach to 2D/3D/4D Ultrasonography of Pelvic FloorOct 27, 2013 by S. Abbas Shobeiri
12. Female Pelvic Floor Disorders: Investigation And ManagementJul 17, 1992 by J. Thomas Benson
13. The Female Pelvic Floor: Disorders of Function and SupportJan 15, 1996 by Linda T. Brubaker and Theodore J. Saclarides
14. Imaging Pelvic Floor Disorders (Medical Radiology)Sep 11, 2008 by Jaap Stoker and Stuart A. Taylor

*הפיזיותרפיסטיות שידריכו בתרגול הינן פיזיותרפיסטיות ותיקות ומנוסות העובדות בתחום השיקום האנורקטלי ביחידה לרצפת האגן בתל השומר.

*הנרשמים לקורס יחתמו בתחילת הקורס כי הם יודעים:

בנוגע לאי חריגה מההנחיה המתייחסת לשעות הלימוד במהלך יממה (משתלם יכול ללמוד במפגש שיכלול עד 8 שעות ביממה לכל היותר, בימים א'-ה', בין השעות 08:00 ל- 22:00 ובימי ו' בין השעות 08:00-13:00) וכי ניתנת אפשרות למשתלם ללמוד בקורס אחד או ביותר מקורס אחד במהלך יממה, במוסד אחד או ביותר ממוסד אחד במהלך יממה אחת, ובלבד שלא יעלה מניין שעות הלימוד על 8 שעות לימוד ביממה למשתלם.

לשימוש המשרד:

שם המשתלם: _____ תאריך: _____ חתימה: _____